

DOKUMENTACJA GEOTECHNICZNA

<u>MIEJSCOWOŚĆ:</u>	CZECHOWICE-DZIEDZICE
<u>WOJEWÓDZTWO:</u>	ŚLĄSKIE
<u>INWESTYCJA:</u>	BUDOWA PRZEPOMPOWNI ŚCIEKÓW UL. KRÓLOWEJ JADWIGI DZIAŁKI NR 4049/1, 4049/2 43-500 CZECHOWICE-DZIEDZICE
<u>ZLEWNIA:</u>	RZEKI WISŁY
<u>INWESTOR:</u>	GMINA CZECHOWICE-DZIEDZICE PL. JANA PAWŁA II 1 43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE
<u>ZLECENIODAWCA:</u>	„ALL-PRO” SP. Z O.O. UL. KOMOROWICKA 72 43-300 BIELSKO - BIAŁA
<u>OPRACOWAŁ:</u>	MGR INŻ. KRZYSZTOF MARIAN SOBOL

Bielsko-Biała, wrzesień 2007.

SPIS TREŚCI

- 1. WSTĘP.**
- 2. ZAKRES PRAC BADAWCZYCH.**
- 3. POŁOŻENIE I MORFOLOGIA BADANEGO TERENU.**
- 4. BUDOWA GEOLOGICZNA.**
- 5. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE.**
- 6. GEOTECHNICZNA CHARAKTERYSTYKA GRUNTÓW.**
- 7. WNIOSKI GEOTECHNICZNE.**
- 8. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW PODSTAWOWYCH.**

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW GRAFICZNYCH:

1. MAPA PRZEGLĄDOWA Z LOKALIZACJĄ TERENU BADAŃ W SKALI 1:20000	- ZAŁ. NR 1
2. MAPA DOKUMENTACYJNA W SKALI 1:500 Z LOKALIZACJĄ OTWORÓW WIERTNICZYCH	- ZAŁ. NR 2
3. PROFILE GEOTECHNICZNE OTWORÓW	- ZAŁ. NR 3 ₁ -3 ₂
4. LEGENDA	- ZAŁ. NR 4
5. OBJAŚNIENIA UŻYTYCH SYMBOLI I ZNAKÓW	- ZAŁ. NR 5

1. WSTĘP.

Celem niniejszego opracowania jest określenie warunków gruntowo-wodnych oraz geotechnicznych w podłożu projektowanej przepompowni ścieków, której lokalizację zmieniono na działki nr 4049/1, 4049/2, przy ul. Królowej Jadwigi, w dzielnicy Grabowice, w Czechowicach – Dziedzicach, w woj. śląskim. Inwestorem dla danego obiektu jest:

**GMINA CZECHOWICE-DZIEDZICE
PL. JANA PAWŁA II 1
43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE**

Prace badawcze przeprowadzono w oparciu o uzgodniony ze Zleceniodawcą i Projektantem zakres, opracowany na podstawie:

- materiałów archiwalnych,
- „Wymagań techniczno - budowlanych”,
- wizji terenu wykonanej w miesiącu wrześniu 2007r.

Niniejszą „Dokumentację” wykonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 września 1998 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych (Dziennik Ustaw Nr 126, poz. 839) oraz normami:

PN-81/B-03020 - Grunty budowlane. Posadowienia budowli.
Obliczenia statyczne i projektowanie.

PN-81/B-04452 - Grunty budowlane. Badania polowe.

PN-88/B-04481 - Grunty budowlane. Badania próbek gruntów.

PN-86/B-02480 - Grunty budowlane. Określenia, symbole, podział i opis gruntów.

PN-83/B-02482 - Fundamenty budowlane. Nośność pali i fundamentów palowych.

2. ZAKRES PRAC BADAWCZYCH.

2.1. Prace geodezyjne.

Otwory wiertnicze wytyczono w oparciu o dostarczoną przez Zleceniodawcę mapę sytuacyjno - wysokościową w skali 1:500. Otwory wyznaczono metodą domiarów prostokątnych do istniejących elementów terenowych. Posługiwano się węgielnicą przyzmatyczną, tyczkami geodezyjnymi oraz taśmą stalową. Miejsca wytyczonych otworów wiertniczych zastabilizowano palikami drewnianymi długości około 0,5 m z opisaniem numerem oraz projektowaną głębokością. Rzędne otworów odczytano z zaktualizowanej mapy sytuacyjno-wysokościowej dostarczonej przez Zleceniodawcę. Prace geodezyjne wykonał geolog dokumentator mgr inż. Krzysztof Marian Sobol. Szkice tyczenia przekazano wykonawcy wierceń.

2.2. Prace polowe.

Dla rozpoznania budowy geologicznej, warunków hydrogeologicznych oraz geotechnicznych podłoża wykonano wiercenia badawcze systemem okrętym ręcznym, do głębokości maksymalnej 8,0 m ppt. Łącznie dla projektowanego obiektu wykonano 2 otwory wiertnicze o sumarycznym metrażu 16,0 mb.

W trakcie wiercenia otworu przeprowadzono analizę makroskopową gruntów oraz pobrano próby gruntów. Dokonano także obserwacji występowania wody gruntowej.

Wykonane prace umożliwiły rozpoznanie budowy geologicznej, warunków hydrogeologicznych oraz geotechnicznych podłoża.

2.3. Badania laboratoryjne.

Uzyskane z wierceń próby gruntów wytypowano do wykonania badań laboratoryjnych. W ramach badań laboratoryjnych wykonano:

- analizę makroskopową gruntów.

Badania te uzupełniły oznaczenia stopni plastyczności gruntów spoistych, które były zbadane w terenie przy użyciu penetrometru tłoczkowego (PW) oraz ścinarki obrotowej (SO). Badania te były wystarczające do wydzielenia warstw geotechnicznych i określenia ich parametrów.

2.4. Prace kameralne.

W ramach prac kameralnych przeprowadzono analizę i ocenę wyników prac polowych i laboratoryjnych, a w oparciu o uzyskane materiały określono budowę geologiczną, warunki hydrogeologiczne oraz warunki geotechniczne wraz z określeniem własności fizyko-mechanicznych gruntów. Budowę scharakteryzowano za pomocą warstw geotechnicznych, czyli gruntów jednorodnych pod względem stratygraficznym, genetycznym i wykształcenia litologicznego oraz o zbliżonych własnościach fizyko-mechanicznych. Wydzielając warstwy, określono wartości liczbowe parametrów fizyko-mechanicznych gruntów metodą „B”, czyli oznaczając na podstawie badań polowych wartości parametrów wiodących, a następnie uzupełniając je danymi korelacyjnymi z normy PN-81/B-03020.

Układ przestrzenny warstw przedstawiono na załączniku nr 3₁-3₂ – „Profile geotechniczne otworów”.

3. POŁOŻENIE I MORFOLOGIA BADANEGO TERENU.

Teren badań położony jest w Czechowicach-Dziedzicach, w dzielnicy Grabowice, przy ulicy Królowej Jadwigi, na działkach nr 4049/1, 4049/2. Teren zlokalizowany jest w województwie śląskim.

Morfologicznie dokumentowany teren leży na lewym brzegu rzeki Białej w bliskiej odległości jej ujścia do rzeki Wisły. Teren znajduje się na pograniczu Pogórza Śląskiego i Kotliny Oświęcimskiej, w pradolinie rzeki Wisły. Teren badań jest płaski. Rzędne powierzchni terenu wynoszą od 246,4 m npm do 248,0 m npm, tworząc bardzo małe deniwelacje 1,6 m. Teren odwadniany jest przez powierzchniowy spływ wody do kanalizacji deszczowej, okolicznych rowów i cieków, a następnie do rzeki Białej. Odległość do rzeki Białej w linii prostej wynosi około 900 m, natomiast do rzeki Wisły około 1800 m. Poprzez rzekę Białą badany obszar należy do zlewni rzeki Wisły.

4. BUDOWA GEOLOGICZNA.

Na podstawie profili geologicznych wierceń, materiałów archiwalnych i literatury stwierdza się, że w budowie geologicznej omawianego rejonu biorą udział:

- utwory czwartorzędowe
- utwory trzeciorzędowe - miocen morski (torton)
- utwory karbońskie - karbon górny.

Utwory karbonu górnego - są najstarszymi znanymi w tym terenie utworami występującymi w podłożu. Strop utworów karbońskich występuje w tym rejonie na głębokości około 250 - 300 m.

Utwory trzeciorzędowe - osadziły się na utworach karbońskich. Posiadają one miąższość dochodzącą do około 300 m. Utwory wykształcone są w postaci ilów często wapnistych, z ławicami piasków i poziomami osadów chemicznych (gipsy, anhydryty, sól kamienna). Iły miocenu podścielają utwory czwartorzędowe.

Utwory czwartorzędowe - charakteryzują się dużą zmiennością zarówno pod względem litologii jak i miąższości. Miąższość ich zależna jest od rzeźby terenu i konfiguracji stropu podłoża miocen-skiego. W rejonie prowadzonych obecnie badań miąższość utworów tych osiągać może 20 – 30m. W podłożu występują warstwy glin pylastych przewarstwionych pyłami, pyłków, namulów organicznych. Wymienione wyżej utwory podścielone są ciągłą warstwą zbudowaną z piasków, żwirów i otoczków, leżącą na miocen-skiej serii ilów. Miąższość utworów żwirowo - piaszczystych wynosi około 10 - 20 m.

Teren badań przykrywa warstwa nasypów nie odpowiadającym wymaganiom budowlanym.

5. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE.

W trakcie wykonywania otworu stwierdzono występowanie wody gruntowej pod postacią śródwarstwowych sączeń oraz poziomu wodonośnego, dla którego kolektorem są warstwy żwirów, piasków i otoczków akumulacji rzecznej rzeki Wisły i Białej. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Wodę nawiercono na głębokości około 7 m ppt, natomiast lustro wody stabilizowało się na głębokości około 5 m ppt. Charakteryzowany poziom wodonośny związany z warstwami piasków i żwirów cechuje się dobrą przepuszczalnością.

Współczynnik filtracji tego poziomu wodonośnego przyjęty na podstawie literatury Z. Pazdro „Hydrogeologia ogólna” wynosi:

$$k = 10^{-4} - 10^{-5} \text{ [m/s]}.$$

Z otworów archiwalnych pobrano próby wody gruntowej dla wykonania badań laboratoryjnych oraz oceny jej agresywności względem konstrukcji budowlanych z betonu na cemencie portlandz-kim. Analizowana woda gruntowa zgodnie z normą PN/80/B-01800 oraz PN-EN 206-1 wykazała cechy agresywności:

- kwasowej la_1 ,
- węglanowej ma ,
- lugującej la_2 .

W okresie intensywnych opadów deszczu lub roztopów mogą pojawić się liczniejsze śródwarstwowe sączenia wody w obrębie warstw gruntów spoistych oraz nasypów nie odpowiadającym wymo-gą budowlanym. Sączenia te będą się charakteryzowały niewielką intensywnością

6. GEOTECHNICZNA CHARAKTERYSTYKA GRUNTÓW.

W wyniku przeprowadzonych prac terenowych, laboratoryjnych i kameralnych dokonano klasyfikacji gruntów i podziału podłoża na warstwy geotechniczne. Biorąc pod uwagę zróżnicowa-nie genetyczne i litologiczne oraz fizyko-mechaniczne własności gruntów, wydzielono w podłożu warstwy geotechniczne. W oparciu o normę PN-81/B-03020 „Posadowienia bezpośrednie budow-li” przedstawiono charakterystykę gruntów oraz określono ich parametry fizyko-mechaniczne (zgodnie z metodą B cytowanej powyżej normy).

Cechy gruntów zaliczanych do poszczególnych warstw geotechnicznych przytacza się w załączniku numer 4 „Legenda”. Jako cechę wiodącą przyjęto oznaczony w terenie stopień plastyczności grun-tów I_L , a cechę pomocniczą wilgotność naturalną W_N wziętą z normy PN-81/B-03020, na podsta-wie literatury przyjęto stopień zagęszczenia dla warstw żwirów i piasków – gruntów niespoistych. Parametry mechaniczne gruntów przyjęto z zależności korelacyjnych według krzywych C dla grun-tów spoistych nieskonsolidowanych oraz według krzywych dla piasków grubych i średnich dla warstw gruntów niespoistych.

Poniżej przytacza się opis poszczególnych warstw geotechnicznych:

Warstwa nr I – nasypy nie odpowiadające wymogą budowlanym składające się z gleby, żuż-lu, betonu, kamieni, cegły, gruzu. Są one luźne i nie mogą one stanowić podłoża budowlanego. Według PN-68/B-06050 grunty te należą do IV kategorii urabialności gruntu.

Warstwa nr II – gliny pylaste przewarstwione pyłami, twar doplastyczne, o stopniu pla-styczności $I_L=0,15$. Utwory te są mało ściśliwe, mało wilgotne nośne. Grunty te zaklasyfikowano w ten sposób na podstawie wyników badań laboratoryjnych oraz pomiarów wykonanych w terenie penetrometrem tłoczkowym oraz ścinarką obrotową. Stwarzają korzystne warunki geotechniczne. Według PN-68/B-06050 grunty te należą do III kategorii urabialności gruntu.

Warstwa nr III – to warstwa glin pylastych, pyłów, pyłów przewarstwionych glinami pylastymi, plastyczna, o stopniu plastyczności $I_L=0,35$. Grunty te zaklasyfikowano w ten sposób na podstawie wyników badań laboratoryjnych oraz pomiarów wykonanych w terenie penetrometrem tłoczkowym oraz ścinarką obrotową. Są to grunty wilgotne, średnio ściśliwe. Stwarzają niekorzystne warunki geotechniczne. Według PN-68/B-06050 grunty te należą do III kategorii urabialności gruntu.

Warstwa nr IV – to warstwa glin pylastych przewarstwionych pyłami, miękkoplastyczna o stopniu plastyczności $I_L = 0,50$. Są to grunty mokre, bardzo ściśliwe i nierównomiernie ściśliwe. Stwarzają one bardzo niekorzystne warunki geotechniczne. Według PN-68/B-06050 grunty te należą do II kategorii urabialności gruntu.

Warstwa nr V – namuły organiczne – miękkoplastyczne. Są to grunty mokre, bądź nawodnione, bardzo ściśliwe i nierównomiernie ściśliwe. Stwarzają one bardzo niekorzystne warunki geotechniczne. Według PN-68/B-06050 grunty te należą do II kategorii urabialności gruntu.

Warstwa nr VI – to piaski grube i średnie z dodatkiem żwirów i otoczek holocenijskiej akumulacji rzeczno-zastoiskowej, średnio zagęszczonych o stopniu zagęszczenia $I_D = 0,40$. Jest to warstwa gruntów mało ściśliwych, nośnych. Pomimo, że zawodnione stwarzają korzystne warunki geotechniczne. Według PN-68/B-06050 grunty te należą do IV kategorii urabialności gruntu.

7. WNIOSKI GEOTECHNICZNE.

7.1. Na podstawie przeprowadzonych prac i badań terenowych, laboratoryjnych i kameralnych stwierdzono w podłożu dokumentowanego terenu występowanie utworów czwartorzędowych w postaci:

- nasypów nie odpowiadających wymaganiom budowlanym - luźnych,
- glin pylastych przewarstwionych pyłami – twaroplastycznych,
- glin pylastych, pyłów, pyłów przewarstwionych glinami pylastymi – plastycznych,
- glin pylastych przewarstwionych pyłami – miękkoplastycznych,
- namulów organicznych – miękkoplastycznych,
- piasków grubych i średnich z dodatkiem żwirów i otoczek – średnio zagęszczonych.

7.2. Obserwacje przeprowadzone w otworach badawczych wykazały występowania wody pod postacią śródwarstwowych sączeń oraz poziomu wodonośnego, dla którego kolektorem są warstwy żwirów, piasków i otoczek akumulacji rzecznej rzeki Wisły i Białej. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Wodę nawiercono na głębokości około 7 m ppt, natomiast lustro wody stabilizowało się na głębokości około 5 m ppt.. W okresie wzmożonych opadów atmosferycznych oraz roztopów mogą pojawić się liczniejsze sączenia o zróżnicowanej intensywności w obrębie nasypów oraz gruntów spoistych, które nie będą miały wpływu na projektowaną inwestycję.

Woda gruntowa pobrana z otworów archiwalnych zgodnie z normami PN-80/B-01800, PN-EN 206-1 wykazała względem betonu na cemencie portlandzkim cechy agresywności:

- kwasowej la_1 ,
- węglanowej ma ,
- lęgącej la_2 .

Z tego względu podziemne elementy betonowe narażone na działanie wody należy zabezpieczyć antykorozyjnie, gdyż podczas wykonania odkrywek fundamentowych nie stwierdzono izolacji budynków.

7.3. Posadowienie projektowanej pompowni będzie wynikało z jej konstrukcji. Nie może być ona posadowiona w obrębie nasypów, gruntów plastycznych i miękkoplastycznych oraz organicznych. Najwłaściwszym posadowieniem byłby strop warstwy piasków i żwirów zaliczonych do warstwy nr VI. Należy zwrócić uwagę na fakt, że w obrębie warstwy tej (piasków i żwirów) stwierdzono poziom wodonośny o zwierciadle napiętym, stąd też będzie występująca woda gruntowa w podłożu istotnym utrudnieniem dla posadowienia obiektu. Proponuje się rozważyć zastosowanie ścianek szczelnych przy realizacji prac ziemnych i posadowieniowych. Projektowana pompownia usytuowana będzie w obrębie likwidowanego stawu. Staw likwidowany jest przez usypywanie nasypów nie odpowiadających wymaganiom budowlanym. Nasypy te złożone z gruzu, łupków, cegieł, otoczków, żwirów, gleby, gliny, drewna, korzeni stanowią utrudnienie w realizacji ścianki szczelnej. W dnie likwidowanego stawu występuje warstwa gruntów organicznych złożonych z namułu oraz szczątków roślin.

7.4. Realizując prace projektowe zgodnie z normą PN-81/B-03020 należy korzystać z danych zawartych na załączniku nr 4 „Legenda”.

7.5. Z powodu trudnych warunków geotechnicznych proponuje się, aby prace ziemne i posadowieniowe były prowadzone pod nadzorem geologa o kwalifikacjach potwierdzonych stosownymi uprawnieniami.

8. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW PODSTAWOWYCH:

8.1. Prawo geologiczne i górnicze - Dz. U. Nr 27, poz. 96 z dn. 1994-02-04.

8.2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24.08.1994r. w sprawie właściwości organów państwowej administracji geologicznej i państwowego nadzoru górniczego - Dz. U. Nr 92, poz. 443.

8.3. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26.08.1994r. w sprawie kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi - Dz. U. Nr 93, poz. 96.

- 8.4.** Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18.08.1994r. w sprawie gromadzenia informacji i próbek uzyskanych w wyniku prowadzenia prac geologicznych i sposobu postępowania z próbkami i dokumentacjami geologicznymi - Dz. U. Nr 91, poz. 425.
- 8.5.** Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18.08.1994r. w sprawie projektu prac geologicznych – Dz. U. Nr 91, poz. 426.
- 8.6.** Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23.08.1994 r. w sprawie szczególnych wymagań, jakim powinna odpowiadać dokumentacja hydrogeologiczna i geologiczno - inżynierska - Dz. U. Nr 93, poz. 444.
- 8.7.** Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23.08.1994r. w sprawie określenia przypadków, w których niezbędne jest sporządzenie dokumentacji innej niż dokumentacja geologiczna złoża kopaliny, hydrogeologiczna i geologiczno - inżynierska - Dz. U. Nr 93, poz. 443.
- 8.8.** Normy podstawowe:
- PN-81/B-03020 - Grunty budowlane. Posadowienia budowli.
Obliczenia statyczne i projektowanie.
- PN-81/B-04452 - Grunty budowlane. Badania polowe.
- PN-88/B-04481 - Grunty budowlane. Badania próbek gruntów.
- PN-86/B-02480 - Grunty budowlane. Określenia, symbole, podział i opis gruntów.
- PN-83/B-02482 - Fundamenty budowlane. Nośność pali i fundamentów palowych.
- PN-EN 206-1 - Beton Część 1: Wymagania, właściwości, produkcja i zgodność.
- 8.9.** Z. Wilun – „Zarys Geotechniki”.

Wymienione materiały są w posiadaniu Geologa dokumentatora.